

het college ontving, wanneer secretarissen-generaal van departementen, burgemeesters van grote steden, procureurs-generaal of vooraanstaande politiefunctionarissen vervangen moesten worden).

Op die 24ste augustus besloten de Vertrouwensmannen, de hun opgedragen taak te aanvaarden en te 'doen wat in ons vermogen ligt', noteerde Bosch. Zij stelden vast dat de twee vertegenwoordigers van het Nationaal Comité en van de Raad van Verzet 'alleen tegelijk' zouden worden toegelaten. Wat het Nationaal Comité betrof, ging hun voorkeur uit naar mej. Tellegen 'en anders Dijkstra' (de illegale naam van Neher), van de Raad van Verzet, die met enig wantrouwen werd gezien, wensten zij 'vrij nauwkeurige inlichtingen over personen' met opgave van hun levensloop en hun illegale werk, 'alvorens een keuze te doen'; Cramer kreeg opdracht, met de RVV contact te zoeken, zulks samen met Slotemaker die de Vertrouwensmannen als secretaris wilden aantrekken. Zij constateerden voorts dat in hun midden een vertegenwoordiger van het gereformeerde *c.g.* anti-revolutionaire volksdeel ontbrak en besloten de regering om verlof te vragen, prof. mr. J. Oranje, die door het Vaderlands Comité al min of meer belast was met de taak, bij de bevrijding de radio-omroep onder zijn hoede te nemen, aan hun college toe te voegen. Zij besloten verder om bij de maatregelen die zij op allerlei terreinen moesten gaan voorbereiden, 'door te werken op genomen beslissingen Commissie-M' (bedoeld werd: de door prof. van Meurs samengestelde commissie welke o.a. het 'Souverein Noodbesluit' had opgesteld) 'en VC' (Vaderlands Comité), 'en niet dan in bijzondere gevallen af te wijken.' 'Terloops' werd besproken, welke secretarissen-generaal door wie vervangen moesten worden, de afspraak werd gemaakt dat van Sonsbeek een concept-bevrijdingsproclamatie zou opstellen en tenslotte werd de benoeming van een voorzitter uitgesteld tot het college voltallig zou zijn. Omtrent dat alles werd een voor de regering bestemd telegram opgesteld, maar daar kon men, zo werd enige tijd later door het college geconstateerd, in Londen niets mee beginnen 'door fout bij code-afpraak'¹ (wie bij die fout betrokken is geweest, weten wij niet).

Zes dagen later, op 30 augustus, kwamen de Vertrouwensmannen voor de tweede maal bijeen, nu in Amsterdam. Van Sonsbeek ontbrak (mèt zijn concept-proclamatie) – hij had van Maastricht uit niet naar het westen kunnen reizen. In Amsterdam bleek voorts dat Cramer met de Raad van

¹ Telegram, 11 sept. 1944, van Vertrouwensmannen aan de regering, *Eng.*, dl. V b, p. 516.